

نگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

مرداد ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

عوامل مؤثر بر همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی با

سازمان‌های مردم‌نهاد سلامت

مجری اصلی:

دکتر حانیه سادات سجادی

مرکز تحقیقات پژوهش‌های مبتنی بر مشارکت جامعه و مرکز تحقیق و توسعه سیاست‌های دانشگاه

طرح تحقیقاتی با عنوان "واکاوی مولفه‌های موثر بر تعامل و همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی منتخب شهر تهران با سازمان‌های مردم‌نهاد فعال حیطه سلامت" توسط خانم دکتر حانیه‌سادات سجادی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش در حوزه توانمندسازی جامعه و استفاده از پتانسیل‌های سازمان‌های مردم‌نهاد برای بهبود سلامت کمک نماید. در ادامه خلاصه‌ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش‌ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

با درود. من حانیه‌سادات سجادی هستم. استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران در رشته مدیریت سلامت. حدود ۲۰ سال است که در سیاست‌گذاری‌های سلامت مشغول فعالیت، آموزش و پژوهش هستم. حیطه‌ی موردعلاقه پژوهشی‌ام حکمرانی خوب در نظام سلامت است. یکی از ابعاد حکمرانی خوب، مشارکت جامعه در سیاست‌گذاری است که اخیراً تلاش کردم در این زمینه در حال مطالعه و بررسی بیشتر هستم.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

پژوهشگران جوان این تیم، خانم مریم نظری دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت سلامت و دکتر نجمه بهمن‌زیاری دکترای تخصصی سیاست‌گذاری سلامت بودند که در انجام پروژه مشارکت فعال داشتند. یکی دیگر از اعضای تیم خانم دکتر مریم صابری بودند که تجربه ایشان در دانشگاه برای همکاری با سازمان‌های مردم‌نهاد بسیار کمک‌کننده بود. از سازمان‌های مردم‌نهاد نیز آقای احسان جعفری و آقای علی شمس در تیم همکاری داشتند.

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

دو گروه مخاطب یافته‌های مطالعه هستند. گروه اول سیاست‌گذاران دانشگاه و مدیران واحدهایی که در ارتباط با جامعه و مشارکت با سازمان‌های مردم‌نهاد و خیرین هستند. گروه دوم سازمان‌های مردم‌نهادی هستند که در امور مرتبط با سلامت فعالیت دارند.

✍ یک عنوان کوتاه جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .

عوامل مؤثر بر همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی با سازمان‌های مردم‌نهاد سلامت

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

چالش‌های اصلی همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی با سازمان‌های مردم‌نهاد شامل شناخت ناکافی طرفین از ظرفیت‌های یکدیگر، تصمیمات سلیقه‌ای، فرایندهای اداری پیچیده، نبود قوانین شفاف، کمبود نیروی انسانی متخصص، فضای فیزیکی نامناسب و مشکلات مالی سازمان‌های مردم‌نهاد است. برای رفع این موانع، تدوین دستورالعمل شفاف، افزایش آموزش و توانمندسازی، جلب حمایت مالی و خیرین، ایجاد شبکه‌های ارتباطی، تسهیل فرایندها، تخصیص امکانات دانشگاهی و ارزیابی مستمر همکاری‌ها به عنوان راهکارهای کلیدی پیشنهاد می‌شود.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

• اهمیت و نوآوری موضوع

این مطالعه با شناسایی موانع مشارکت دانشگاه‌های علوم پزشکی و سازمان‌های مردم‌نهاد سلامت، آن هم با مشارکت ذی‌نفعان اصلی، زمینه ارائه راهکارهای عملی فراهم کرده است. نوآوری کار در پرداختن به مشکلات واقعی در سطح دانشگاهی و طراحی راهکارهای مبتنی بر نظر بازیگران کلیدی برای تقویت همکاری‌هاست.

• مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

این مطالعه نشان داد دانشگاه‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد سلامت شناخت کافی از ظرفیت‌های هم ندارند، قوانین و فرایندهای همکاری شفاف نیست و مشکلات مالی و کمبود نیروی متخصص وجود دارد. برای رفع این موانع، تدوین دستورالعمل همکاری، آموزش و توانمندسازی سازمان‌های مردم‌نهاد، جذب حمایت مالی و خیرین، تسهیل فرایندهای اداری و ایجاد بسترهای ارتباطی مؤثر پیشنهاد شد تا همکاری‌ها تقویت شود.

• موارد کاربرد نتایج طرح

نتایج این طرح به دانشگاه‌های علوم پزشکی کمک می‌کند تا موانع و فرصت‌های واقعی در همکاری با سمن‌های سلامت را شناسایی و بر اساس آن، سیاست‌ها و برنامه‌های مؤثر طراحی کنند. هر دانشگاه باید متناسب با شرایط و نیازهای خود، به‌صورت مستقل عمل کند، اما یافته‌ها و راهکارهای این مطالعه می‌تواند به‌عنوان یک الگو و نقشه راه، مسیر توسعه تعاملات پایدار و بهبود کیفیت خدمات سلامت را هموار سازد.

✍ دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: شناخت ناکافی دانشگاه‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد از ظرفیت‌های یکدیگر، نبود دستورالعمل شفاف، فرایندهای اداری پیچیده و کمبود نیروی متخصص و منابع مالی چالش‌های همکاری این دو طرف هستند.

تأثیر دوم: تدوین شیوه‌نامه همکاری، آموزش و توانمندسازی سازمان‌های مردم‌نهاد، ایجاد کانال‌های ارتباطی منظم و حمایت‌های مالی و ساختاری دانشگاه، راهکارهای کلیدی برای موانع همکاری هستند.

✍ محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

سختی‌های هماهنگی برای انجام مصاحبه اصلی‌ترین چالش مطالعه بود که تلاش شد با برنامه‌ریزی و پیگیری‌های مداوم مرتفع شود. همچنین باتوجه به محدودیت‌های دسترسی به گروه هدف، مطالعه حاضر صرفاً در شهر تهران به اجرا درآمده است، از این رو تعمیم یافته‌های حاصل از آن به روابط مابین دانشگاه‌های مستقر در سایر شهرهای کشور و سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه سلامت و غیر از آن باید با احتیاط صورت پذیرد.

✍ انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

تکرار مطالعه در گستره ملی و اجرای پژوهش‌های کاربردی به منظور بررسی اثربخشی مداخلات مبتنی بر موانع شناسایی‌شده برای حل چالش‌های فعلی و افزایش میزان مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد در فعالیتهای دانشگاهی توصیه می‌شود.

✍ ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش های آتی، به چه حمایت هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

پیشنهاد می شود، تصمیم گیرندگان نظام سلامت، سازوکارهای قانونی و انگیزشی مناسب را به منظور ترغیب دانشگاهیان به همکاری مستمر با سازمان های مردم نهاد به کار گیرند. همچنین به عنوان یک اقدام زیربنایی و در قالب برنامه های متنوع آموزشی همچون برگزاری تورها و جلسات توجیهی ضرورت دارد؛ طرفین به سطح مطلوبی از شناخت درباره رسالت، ظرفیت ها و نیازهای یکدیگر برسند. یکی از مسئولیت های کلیدی دانشگاه در قبال سمن ها در طول اجرای برنامه های مشترک، توانمندسازی و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز این نهادها از منابع در اختیار نظیر دانشجویان و اساتید است. حمایت ها نباید منحصر به نیروی انسانی شود و دسترسی سمن ها به امکانات در اختیار دانشگاه شامل فضا، تجهیزات و اطلاعات نیز باید تسهیل گردد.

✍ آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟ خیر

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

hsajjadi@tums.ac.ir

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

1. George AS, Mehra V, Scott K, Sriram V. Community Participation in Health Systems Research: A Systematic Review Assessing the State of Research, the Nature of Interventions Involved and the Features of Engagement with Communities. PLoS One. 2015;10(10):e0141091.
2. Piotrowicz M, Cianciara D. The Role of Non-governmental Organizations in the Social and the Health System. Przegląd Epidemiologiczny. 2013;67.۷۴-۶۹:(۱)

3. Khodayari-Zarnaq R, Kakemam E, Arab-Zozani M, Rasouli J, Sokhanvar M. Participation of Iranian Non-governmental Organizations in Health Policy-Making: Barriers and Strategies for Development. International Journal of Health Governance. 2020;7(27):472-99.
4. Behzad Damari, Mohammad Ali Heidarnia, Maryam Rahbari Bonab. Role and performance of Iranian NGOs in community health promotion. Payesh (Health Monitor) Journal. 2014;13(5):541-50.

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: واکاوی مولفه‌های موثر بر تعامل و همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی منتخب شهر تهران با سازمان‌های مردم‌نهاد فعال حیطه سلامت
 کد طرح: ۶۷۵۷۸
 مجری اصلی: دکتر حانیه سادات سجادی
 تاریخ اختتام: مرداد ۱۴۰۳
 لینک مقاله: -